

Մանգոլական Էֆեսոս

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԷ ՎԷ ՄԻՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ԳԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

1866 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 18 ՍԱԸ

ՆԻՒՄԵՐՈ 177

Մանգոլական Էֆեսոսի համար 6 հանդիսանում է 300 հիւսիսե վերինը, տեղեկ գրքերի, բոլոր փարապոստի ինքնատ օլարադ, 200 զ՝ օլարադ, 100 զ՝ օլարադ, վե հիւսիսե տարի 30 ար փարապոստադադ արք:

Ինքնատ զեհեր սաթըը ինն, զեհին տեֆատոս 3, ինքնատ տեֆատոս 2, վե իւլիննիս վե սայիր տեֆատոս 1 էր զուրուշ արքնադադ արք:

Մեքթուպ վե սայիր, Պէյ-օղլունա տօղլունա տա 467 նիւմբուր իսնէտէ ԼԵՎԱՆՅՈՒ ՅԵՐԱԼԵՄ ՆԵՐՆԷՆԷ, Կարապետ 8. Փանոստանէ կեօնտերիկէք արք:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏՈՒԻԼԻՅՅԷ

Ճիւմա կիւնիւ Ջաթը հազրէթի սա տարէթէնա՛նի, վե խարիճիյէ նազըը Սայի բաշա հազրէթէրի, վե սեբապէր բաշա վե գաբուտանը տերեա հազարաթը, բրէնս Շարլը հազրէթէրին վեզիթա րէսմինի իճրա իյէմիշէր տիր:

Թարաֆը էշտէֆի հազրէթի փատիւ շահիտէն, ճէմիլ բաշա հազրէթէրի բըրէնսի միւշարիլէյէս պիր գըթա միւճէվ հէրլե գըլըճ թագտիմ իյէտիկիյէս պէրապէր, քէնտիլէրին պիր եատիկեարը բիւր շէրէֆ օլմադ իւզրէ, մեզքիւր գըլըճը զաթը իշէվթէթսիմաթը շահանէլէրին մախսուս օլան պիր պաղ իլէ թէզէին պուլուրմուշ օլտուգլարընը տախի պէեան իյէմիշ տիր:

Եւվմի մեզպուրուտ Բուժ բաթրիքիսա նէսի թարաֆընտան, բրէնս հազրէթէրին պէրայի թէպրիք իքի նէֆէր բիսգօպուս կեօնտերիլիշ օլտուղունտան, միւշարիլէյէս հազրէթէրի տախի գարըլըգ վեզիթաթընը իճրա իտէրէք մեզքիւր բաթրիքիսանէյէ կիթմիշ, վե Սէն-Սինօթ թարաֆընտան գապուլ օլունարադ բաթրիգ էֆէնտի հազրէթէրիյէս միւլազաթ իթտիրիլիշ, վե պատէհու քիլիսէյէս ի նէրէք տուա իյէտիքտէն սօնրա ավտէթ իյէմիշ տիր:

Եւվմի մեզպուրուն տիշամըը, ճէմիլ բաշա հազրէթէրի բրէնս միւշարիլէյէս տէ թաամ իյէմիշ տիր:

— Ժօզէֆ Գարամըն Ֆրանսաեա կիթտիկի հալաաթիսաթտան տըր:

— Շու աթիտէքի Գանտիա հալաաթիսէրի ճիւմա իրթէսի չըգարըլան Գուրիէտէ օգուլմուշ տուր:

Ասաքիրի Շահանէ Լազօու գապթ իյէտիքտէն սօնրա, ասարաթէրիսա իւզէրինէ չէքիլիշ իտի. Լաքին պու մէվ

գը տախի էլէրինտէ չօգ վազըթ գալմամըշ տըր: Պուլտան սօնրա Մուսթաֆա բաշա հազրէթէրի քէրամիա իւզէրինէ եիւրիւմիւշ տիր: Զօրպալար միւշարիլէյէս հազրէթէրին եօլունու քէստիքիլէրինտէն եէնիտէն պիր միւտարէպէե մէճպուրիկէթ հասըլ օլմուշ, վե մէրգուլմանը պիր մրգտարը տախի Աբօգօրօնտա տօղլու շէքիլիլիշ տիր:

Բաշայի միւշարիլէյէս հազրէթէրի Գօնտօղլու գարիկէսինէ վասըլ օլտուգլարընտա, ասաքիրէ լահաթ իթտիրմէք նիկէթիյէս, օրատա իքի կիւն գալմըշար, վե մահը հալին օն ալթըսընտա, եէնիտէն եօլու էլէ ալարադ Աբօգօրօնտա նահիկէսինէ տախիլ օլմուշտը արք:

Զօրպալար Ըսթիլուս Գարիկէսինտէ քէնտիլէրին բէք գալի սուրէթտէ մուհաֆազա իթմէքտէ իտիրէր:

Բաշայի միւշարիլէյէս հազրէթէրի թարաֆընտան գարիկէի մեզպուրէ իւզէրինէ հիւճուժ օլունմասը ասաքիրէ էմր օլունմուշ իտէտէ, ասաքիր ճիւզիճէ իւհարը թէրէտուիւտ իյէտիկիլէնտէն, միւշարիլէյէս հազրէթէրի կէնճէրէ մախսուս օլան ղայրէթ ու ճէսարէթ իպրաղէյէս, պիղլաթ ասաքիրին էօնիւնէ տիւշէրէք, միւսթահքեամաթ իւզէրինէ հիւճուժ իթմիշ, վե պուլունու իւզէրինէ Օսմանլը ասաքիրի իլէ Մըսըր ասաքիրի պէյնիտէ պիր պիրինէ նիսպէթլէ ղայրէթ վե ճէսարէթ հասըլ օլմուշ տուր:

Զօրպալար պիղլաթ տերէճէտէ սարպ վե գաեալըգ, վե թապեալար իլէ միւսթաֆաքէմ օլան, վե իւզէրիլէրինտէ Եուլան վե Բուսիա պանտէրալարը թէմէվ վիւճ իթմէքտէ պուլունան Բրօվարմաեա սըղընմըշար, Մուսթաֆա բաշա հազրէթէրի մէրգուլմանը գօլալարըշ, վե էսնայի լահաթէ իթիթօ, Մուտա, վե Սա

մօրնա գարիլէրին գապթ իյէմիշ տիր: Բրօվարմա իւզէրինէ պիւլիւք գուլվէթ իլէ հիւճուժ օլունուպ, վե գօրպալար թարաֆընտան տախի պիւլիւք մուգապէմէթ կէօրիւմիւշ իսէտէ, ասաքիրէ քէար ասաքիրի Շահանէին սիւնկիլէլէրին տաեանմաեարադ մաղլուպ օլմուշ, վե գօրպալար ալթը սաաթ գալղաաան սօնրա տաղարա տաղըլմըշար տըր:

Մուսթաֆա բաշա հազրէթէրի պիր թարաֆտան հիւճուժ իյէտիկի հալտէ, տիկէր թարաֆտան տախի վըրգէ կէչեթլէրին պիր թագըմ Արնալուտլարա թուլտուրմուշ տուր:

Միւշարիլէյէս հազրէթէրի Աբօգօրօնտա գապթ իթտիքտէն սօնրա, Գալիվէսէ կէչաթիլէրինտէ, պիր չօգ քէօյլիւլէր թարաֆընտան վէքիլէր կէլէրէք, տախիլ տայիրէի իթաաթ օլմալարընը իֆատէ իյէմիշ տիր:

Պու քէօյլէրին սէքէնէլէրի «Մօրալըլար կէլիպ, տայիրէի իթաաթա տախիլ օլտուգլարընը պիր ճիւնհա աաա իտէրէք, քէնտիլէրին ֆէնալըգ եարմադա գաաա իթտիքիլէրինտէ, մուհաֆազայի ճան ու մալարընա միւզթէտիր օլմադ նիյէթիլէյէս էլէրինտէքի սիլահար ալընմաեարադ, գալմասընը իսթիտա իթմիշ տիր, վե շու գօրգուլարընը, վե եաթաթ վէսիլէլէրիննի հազգը օլմասընա պիր իսպաթ օլմադ իւզրէ, պա թէզքէրէ շէհիրտէն քէնտի քէօյլէրին տէօնմէքտէ օլան, գէվալը պիր գարը, պիր գօճա, վե պիրտէ իթիթիեարըն, էսնայի լահաթ գաթ իտիլիքիլէրին, վե մեզքիւր թէզքէրէննի բարէ բարէ իտիլէրէք, մէրգուլմէր քէեին պաշը իւզէրինէ վադ իտիլիկինի նազը ու պէեան իյէմիշ տիր:

Շուտու տախի ունուլթամա սէօյլէմէ եէ քի, Ըսթիլուս մէթէրիլէրի իւզէրինէ հիւճուժ օլունտուգտա, Մըսըր Ժէ

Ներառված են իսկական բաշա խափիճ-
ձե ետրալանմըն տըր :

Մահը հալին 11 ինտե , Այն բաշա ի-
լե իսմայիլ բաշա Գամբոս թերեմինի զապթ
իթմիշէր տիր : Գանտիս թարաֆլարըն-
տա չօգ գալլալար վուգու պուլուպ ,
Ծահեա բաշա գուժանտաւրնտա պու-
լուժան Օսմանլը ասքէրլէրի , Երիեւրի ,
վե Զարօ վե Լօկօրիաեը զապթ իթմիշէր
տիր :

Պու գալլալարտան պիրիսինտե Եու-
նան պիւլիւք զապթիթանը իւնիֆօրմա-
սընը կիւնիմիշ օլտուղու հալտե , պիր
տաեմ էօլմիւշ տիր :

Զօրալար Գանտիստան թէթիմօեա
տօղու գօլալանտըլարընտա , չէհրի մեզ-
պուրուժ գալլէսինի մուհաֆազա իթմէք-
տե օլան Այն Պէրլի բաշա , մերգուժանըն
իւզէրինէ հիւժուժ իթմէք իւզրէ , գար-
շըլարնա չօգմըն տըր :

Պուրաւա , Եանի Հանեաւա Նիւմա-
յիշի թիմարէթ նամ վարօրու Հիւմայու-
նուժ Պալլի իսկէլէսի եազընընտա զապթ
իթմիշ օլտուղու պիր Եուժան կէմիսինտե
չօգմըն օլան օն տօգուզ նէֆէր քէսսն
իսթիլթազ օլունմագտա տըր :

Մէշքիւր կէմիտե 180 Ֆըլը պարութ ,
200 ատէտ գարապինա , վե 30,000 ատէտ
գարսիւլ պուլուժմուշ տուր :

— Իզլիլին Էնրարսիալ նամ զազե-
թաօընտա , չու տէ հէթլու վուգուաթ
օգուժմուշ տուր :

Շէյլէքի Գրիսթօտօլ վե վասիլ իս-
մինտե իքի նէֆէր Բուժ-իլ թիւժար-
լարը , հէրնասըլ իս , պէրապէրլէրինտե
տէօրթ եիւզ օգգա պազըր , իքի քիլիմ ,
իքի թէրազի , վե պուժարա պէնպէր պա-
զը Էշեալարը պուլուժտուղու հալտե ,
Այսըն սանձաղընա թապի իյնէկէօլ գա-
զասընտա պիլմէյիզ գանդի գարիեեէ կիթ-
աիքլէրինտե , օրատա միւթէմէք քին օլան
րիֆաթ պէյ-գաւտէ Հազգը Էֆէնտի նամ
քիմէսնէ պուժարը իսանէսինէ տալթի
իթմիշ , վե Ֆէրտասը կիւնիւ մերգուժան
թիւժարլար մէյտանէ չօգմաղըլարըն-
տան , պէյնէլ Էհալի , « Կիթտիլէր պուժ-
լարտա օն սէքիլէրին եանընա » տէյի պիր
լազըրուր սէյլէնմէյէ պաշամըն , վե պու-
լազըրուր մէշքիւր գազանըն միւտիլի
գուլաղընա տախի տիւշիւշ օլտուղուժ-
տան , վե մերգուժ Հազգը Էֆէնտի ա-
լէյհիտե իսէ գալթէն չիւքհէ պուլուժ-
տուղուժտան , պէրապէրինէ պիր թա-
զըմ գապթիլէլէր տարազ , կիտիպ մեր-
գուժուժ իսանէսինի պասմըն , վե միւսա-
ֆիլիլի օրատա պուլմաղըլտան պաշ-
գա , Էօգարտան աշաղը թա գուժու պա-
շընա գատար գան տամալարը կէօրմիւշ ,
վե չիւքհէսի տահա զիւտաթ թազվի-
եէթ պուլտուղուժտան , անիտէ գու-
հուժա ատամ ինտիլթմիշ , վե Ֆիլհա-

զըգա զէվալլը թիւժարլարըն պաշա-
րընտան պաշգա օն սէքիլէր տախի տահա
ատամ պաշը չօգարընտըլըն կէօրմիւշ
տիր :

Շու հիքեայէտէն , վազաա մերգուժ
Հազգը Էֆէնտիին ատամ պաթըրը պի-
րիսի օլտուղու անաշըլմագտա տըր : Լա-
քին , պիլ Մասիս կիպի պէյլէ Էֆէնա-
լըզլարը մուլթաւար սուրէթտէ օգու-
եուպ եազմաեը սէվմէտիկիմիլտէն , Է-
սէֆ իտէրիլ քի , տահա թահսիլի սու-
րէթտէ եազըլմաեըլ քէք զըսսա կէշիւ-
միշ տիր :

Պուժուտա տիգգաթ վե Էսէֆէ շահան
շէյ շուրասը տըր քի , մերգուժմուժ օն սէ-
քիլ քիշի պաթըրմըն օլտուղու պէյնէլ
Էհալի թէվաթուր պուլմուշ իքէն , շիմ
տիքի միւտիլ Էֆէնտի հէր քիմ իսէ , օ-
նա կէլինձէյէ գատար հիշ պիր միւտիլ
թարաֆընտան տիգգաթ օլունուպտա ,
հիշ տէյիլ իսէ եալընըլ պիր իքի քիշի
պաթըրտըլտան սօնրա Էօնիւ ալմմալմըն ,
վե Էրպէթտէ շիմտիլէ գատար օրատա
միւտիլըլ իտէնլէրտէ , իպատուլահն
մալ ու ճանը հըֆը ու վիգայէսի մէմու-
րիլէթիլէ , տէվէթտէն այլըլարալապ ,
վե պէլքիտէ թիւթպէ վե մանսըլար
տախի թահսիլ իթմիշէր տիր :

Պիլէ գալա , պու պապտէ եալընըլ
Հազգը տէնիլէն գաթիլէ ձէգա վէրիլմէ-
յիպ , իլա լաեքըլա իսթիլթազ օլու-
նարազ , չու զատարըլղա նէ վազըթ-
տան պէրու պաշամըն օլտուղու , վե ա-
լէյհիտէ պէյնէլ Էհալի նէ վազըթտան
պէրու սուլի գանն պաշամըն պուլուժ-
տուղու տախի անաշըլմագտա , վե վազիֆէ-
լէրինի թանձմաեարազ գայտըլըլ Էա-
խօտ միւսահէմա իթմիշ օլան միւտիլ ,
մէձիս վե վիւժուհուժ տախի ձէգալարը
թէրթիպ իլէ , մէմուրիլի սայիլէյէ պիր
իյի իպրէթ վէրիլմէսի տախի հազգանիլ-
եէթիլ իգթիլգասընտան տըր :

— Կէշէն բազար իրթէսի չօգարըն-
քիւշիւք Մասիստէ շու Էսէֆ իտէձէք
վուգուաթ օգուժմուշ տուր :

Շէյլէ քի մէշքիւր զազէթաեա սեպ-
տիմըր 27 տէ Ատաբազարընտան եազըլուր-
ղընա կէօրէ , թարիլի մէզպուրտան իքի
կիւն Էվիլէ , մէշքիւր գատապատան պիր
ստաթ մէսաֆէտէ օլան Պէշ-քէօրիւ-
նամ քէօրիւտէն պիր շարեք Էօթէտէ ,
կիձէնին սաաթ տէօրտիւ ըատտէլէրինտէ
Մուրաւաժաւտան օլ թարաֆա կէլմէքտէ
օլան Շահանեան հաճի Գրիգոր իլէ թա-
մաճեան Յակոբ նամ քիմէսնէլէրին գար-
շըլարընա իւշ նէֆէր Զէրքէս չօգարազ
իքիսինի տախի սօեարար :

Մերգուժար անիտէ Ատաբազարընա
կէլէրէք հիւքիւմէթէ վուգուի հալի ի-
ֆատէ իթտիլլէրինտէ , Գիւրու Հիւսէյին
տէտիլլէրի մէշհուր գըրսէրտարը օրա-
տա պուլուժտուղուժտան , հէման ա-

տամարընը վե սիւհալարընը ալտըղը պիր-
լէ խըրսըլարըն արգալարընտան գօշար , վե
մերգուժման սօյկուժ վիլէնլէր տախի սօ-
եուլտուգլարը մահէլլի կէօթէրմէք իւզ-
րէ պէրապէր կիտէրլէր իսէտէ , Զէրքէս-
լէր օրատա գօշազաեա օթուրմուշ թա-
վուգ կիպի օթուրուպ պուժարա պէլէ-
եէձէք գատար շաշգըն օլմաղըլարընտան ,
թապիլթիլլէ օրատա քիմէլէրի պուլա-
մաղըլարընտան , գըրսէրտարըն մեր-
գուժմանը օրատա պրապարազ , վե քէն-
տիլլէրտէ պիր գաշ գօլա թագսիմ օլու-
նարազ , օրմանլարըն իշէրուլէրինէ կի-
տէրլէր :

Հալ պու քի սօյկուժ վիլէն Հայլար օ-
րատա եալընըլա պիր իսայի վազըթ պէք-
լէտիքտէն սօնրա , պաշարընա պաշգա
պիր պէլա տահա կէլմէսին գօրգուսուլա ,
կիձէնին սաաթ եէտիսինտէ պրապարազ
քէնտի իսանէլէրինտէ տէօնլէրլէր :

Գըրսէրտարըն տախի , սապահա գա-
տար կէզտիլլէն սօնրա , քիմէյի պու-
լաժաղըլարընտան , թէհի տէսթ կէրի
կէլիլլէր , վե մերգուժմանը արաեըլ պու-
տուղտան սօնրա , սիգ նիլին օրատա
տուլմաեըլտա գաշտընըլ տէյէրէք , հէմ
մահպէսէ իլգա իտէրլէր , վե հէմտէ Յ
լիւա ձէրիմէ իսթէրլէր :

Պուժուտան տահա զիւտաե աճայիպ եէ-
րի շուրասը տըր քի , Էկէր սահիհ իսէ ,
մերգուժմանը կէօրմէյէ կիտէնի տախի
մահպուս իթտիլլէն պաշգա , օլ պապտէ
հիւքիւմէթէ թէշէքքի օլունտուգտա ,
« Պէն գարըշմամ , պու խուսուս գըր-
սէրտարընըն պիլէձէկի պիր շէյ տիր »
ձէվապըն ալըրլար :

Մասիս պու վուգուաթը եազան
քէս հէր քիմ իսէ , սօնուժտա շու աթի-
տէքի միւլահալաեը տախի իլալէ իյլէ-
միշ տիր :

« Թէաճձիւպէ շահան » պիր հալ , Էկէր
պէնի խըրսըլար սօյտուլար տէր իսէն ու-
ժուժտա հէմ մահպուս վար , վե հէմտէ
Յ լիւա ձէրիմէ . Էկէր սօեուլտուգտան
սօնրա հիշ սէս չօգարմագտան , իշտիլլէ-
կինտէ թէքրար ձէգասը վար տըր , Աման
Էա թէպպ , աճէպա պէյլէ վուգուաթ-
լարաա նէ » թարիպ թութուլմալ տըր :

Նասը քի չօգ տէֆա սէյլէնմիշ տիր
վե պիտտէֆաթ պիլ տախի սէյլէմիշիլ
տիր , Էկէրիլ մէմալիքի մահրուստէ Է-
սէֆ իտէձէք չօգ շէյ վար իսէ , պաշլը-
ճասը նէ մալիլէնին տարըղը տըր , նէ Է-
հալինին ֆազըրըղը տըր , վե նէտէ թա-
պիլ վե արըղը պէլալար տըր , իլա , Էհ-
լիեթ ու տիրսեթի եէրինտէ , վե վա-
զիլլէ ու վաճիպէսինի թանըր Էհլի իս-
թիլալմէթ մէմուրիլին աղըղը տըր , զի-
րա իպատուլահն մալ ու ճան ու ըրըն-
ճա , Սալթանալթը սէնիլլէնին նիլլէթի
իսայիլէսի իգթիլգասընձա քէմալի Էմիլ-
եէթ պուլուժտուղընտան , Էհալի կիթ-

տիք՝ ֆազըրըղա տիւշմէքտէ, վէ հիւ-
քիւմէթի սէնիյնէ տախի թաճիզ օլմագ-
տա տըր :

Պու հաւատարի պիզ պէշ ալթը կիւն
թէրճէմէ իթմիշ իսէքտէ, պաշգա պահա-
լար իւսթէ կէլտիկինտէ կէրի գալմըշ ի-
տի, հալ պու քի թէրճէմէսինի կէօրէն-
լերտէն իշիտիկէրէք մի օլա, եօխսա պիւր
եանլըշ լըղա մէպնի մի օլա, ճիւմա իր-
թէսի կիւնքի Գուրիկէտէ պու հաւա-
տիս աէրճ իտիլմիշ, վէ Վաթիստէ Ման-
զումէտէ եազըլտըղընա կէօրէ Կուէնիլմիշ
իտի :

— Պիւր գաշ կիւնտէն պէրու զագէ-
թալարտա շու հաւատար օգուճմագտա
օլուպ, վէ զանն իտէրիզ քի էմրի թիճա-
րէթ իյէ մէշղուլ օլանլարտան չօզլարընըն
պատիի մէմնուկիյէթի օլմագտա տըր :

Էվլէյէթի իճրա օլունմագտա իքէն,
հէր նասը իսէ պիւր վագըրթտան պէրու
լըղվ իտիլէն պիւր խուսուսուէն իճրասընա
եէնիտէն միւսատու օլունմագտա պաշա-
մըշ տըր : շէօյլէ քի, հէր քիմ թաշրաեա
բարա չըգարմագ իսթէր իսէ, պուրատա
եիւմիւք վէգնէսինէ պէտէլինի էտա իթ-
տիկի թագտիրտէ, քէնտիսինէ էեալէթ-
լերտէ վէ վիւյէթլերտէ պուլունման թուզ
վէ թիւթիւն թիւսուճաթլարը խտարէլէ-
րինէ հաւալէ վէրիլէճէք տիր :

— Մուսուլ թարաթլարընտա պու սէ-
նէ բէք գուրապըզ օլուղուէնտան, Ա-
նպուղուեա միստուս պիւր շէյ օլուղու-
նա պինտէն, 50 զուրուշուզ պուղտայ
եիւզ էլլի եիւզ ալթմըշ զուրուշա չըգ-
մըշ տըր :

— Գըպըրա թարաթլարընտա չօգ եաղ-
մուր եաղտըղընտան, բամուզ մահսու-
լունու հէման պիւթիւն պիւթիւն խա-
րապ իթմիշ տիր :

— Պաղտատ թարաթլարընտա բէք չօգ
եաղմուր եաղտըղընտան, Եաթ վէ Ֆէ-
րաթ ըրմագլարը զիեատէսիյէ թաշմըշ-
լար, վէ Բէրհուք շէհրի քեամիլէն, վէ
Պաղտատ շէհրինին տախի պիւր թարաթլը
սու ալթմըշ գալմըշ իտուկի թէլէկըրաթ
հաւատարիստէն տիր :

Հէր սէնէ պիւրէր պէլա չըգմագտա,
վէ զանն իտէրսին քի պիւր թարաթլարտա
արթմագտա տըր : կէշէն սէնէ գօլէրա վէ
եանկըն վար իտի, պու սէնէ իսէ գօլէ-
րա, գաղղա, վէ պիրտէ եաղմուր չըգտը
էօնիւմիւզէ :

— Պու կիւնէրտէ թարաթլարընտա պիւր
գաշ շէյլէր սիւալ օլունմագտա օլուղուէն-
տան, մուսթասար սուրէթտէ ճէվապարը-
նը վէրմէք իսթէրիզ :

Նէ՝ խապէր վար տըր բաթրիքիսանէտէն :

— Էպիլիէսի քեամիլէն եէրինտէ տուր-
մագտա իստէ, տէրուէնտէ պուլունման,
վէ եաթուտ կիտիպ կէլմէքտէ օլան պիւլիւք
քիւլիւք քեամիլէն մէմուրին վէ խատէմէ-

տի իւզէրինտէ պիւլիւք պիւր գաթի իւմիտ-
իւք էսէրի կէօրիւմէքտէ օլուպ, հէլէ մու-
վագաթ հէյնէթ իսէ պէշ ալթը հաթթա-
տան պէրու թէքմիլ թօրանըպ մէճիւս ի-
տէմէմէքտէ իմիշ : Պիւր պու հալէ թէաճ-
ճիւպ իթմէհիզ, չիւնքի ալթը ալ էվլէլին-
տէն քէշի իթմիշ իտիք : Վէլանըլ օրանըն
իշի Ալանա գալմըշ տըր : պարի Ումուլմի
մէճիւս զայպտա օլմասա իտիտէ, շու հալի
բիւր քէտէրիմիլի իթտուէ իթսէ իտի : Պիւր
իքի հաթթատան սօնրա թէքրարէն թէճէմ-
միւ իթմէհէ սէօզ վէրմիշ իքէն, պէսպէլի
հիւսպընտան նաշի տէօրթ ալտան պէրու
եիւզիւնի պիւլէ տիւարը չըգարմագտըղըն-
տան կէլիլիւք գըզ կիպի կիզլէնմէքտէ տիր :

Նէ՝ օլուղուր Զէյթին չօրպաճըլարը :

— Բանաթ հէյիպ իշմէքտէ, վէ թէճէլի-
լէրի գարարընա պէլէմէքտէ տիրէր, վէ
էկէր իշիթտիկիմիզ սաշի իսէ, ֆամիլ-
եալարը տախի պու թարաթա ճէլպ օլուն-
մագտա իմիշ : տիւմէք տիր քի արթըզ օլ-
վագրթ սէպիլլէրի թախիլէ օլունարագ, ի-
գամէ իտէճէլէրի մահէլին պէեանընա հիւ-
մէթ պուրուլաճագ տըր :

Պիւր կէշէն կիւնէր պիւր չօգ Հայլարըն,
պուրարըն մահպուսիյէթիստէն տօլաեւր մա-
ղուն ու միւքէտտէր օլուղուլարըն պիւրիւրմիշ
իտիք, պիւրթագըմ իմգալարա միւմիլ պիւր
նիեաղմալէնին բաթրիքիսանէտէ հա թագ-
տիմ օլունտուղու, վէ եաթուտ օլունմագտը
սէօյլէտիկիմիզի թաստիզ իյէմէքտէ տիր :
հաթթա իմգասըզ օլուղու հալտէ, շէհրի
բօսթասըլա պիւր սուրէթի տախի պիւր
կէօնտէրիմիշ տիր : մէքըր լայիհատա,
բաթրիքիսանէնին թէվասուլ վէ չիֆաաթը
րէճա օլունմուշ տուր :

Սէճպա բաթրիքիսանէնին պու պապտէ
պիւր մէնֆաաթը օլապիլէճէ՝ք մի տիր :

— Պիւր օրասընը Ալան պիւլիւր, պուլու-
Մասիսէ սօրմալը : զիրա, մալիւմ եա քէնտիսի
« օթթիւմիթ տիր » վէ պիւր իսէ « բէսիմիսի » :

Հաճըն հագգընտա նէ՝ իշիթտիկիմէքտէ տիր :

— Իշիթտիկիմիզէ կէօրէ, պէշ եիւզ ֆա-
միլեա գատար Հայ, օրատան պաշգա եէր-
լէրէ նաղլ իլէ, եէրլէրինէ Չէրքէս իսքեան
իթտիլիմիշ տիր :

Էկէր պու հաւատար սաշի իսէ, զիեա-
տէսիլէ էսէթ իտէրիզ : ֆագաթ, տէյիլ պիւր
խէեալի նիյէթ եաթուտ բօլիթիգաեա մէպնի,
չիւնքի էօյլէ պուտալարըլարա իթիպար ի-
տէնլէրտէն տէյիլիզ, իլա շուսուէն իշին էսէթ
իտէրիզ քի, գաթէն Հաճըն էհալիսի էնվարը
մէտէնիյէթտէն վէ հիւնէր ու սանաթտան
մահրուճ պուլունմագտա իքէն, իշիթինէ օլ-
ուղուճա զիրաաթ ու թիւսարէթ, վէ սանաթ
ու մէտէնիյէթէ ալինա ֆամիլեալար գա-
րըշտըրըլաճագ եէրտէ, օնլարտան տահա զի-
եաաթէ գապա վէ եապանի Չէրքէսլէր իլէ աշ-
լամա օլունմուշ տուր :

Էկէր ճէվտէթ բաշա հագրէթլէրի, պու
թէպիլի պիւր բօլիթիգա նիյէթինէ մէպնի
իթթիլազ իթմիշ իսէ, Հաճըն Էրմէնիլէրինի
պիւր իշիթինէ գօնարագ, լաեըզ օլմատըղլարը
պիւր շէրէթէ շաեթիլէ գըլմըշ տըր : եօզ է-
կէրի թարաթլարտէն պիւրիսինին, վէ եաթուտ
իքիթիլին տախի խայր ու մէնֆաաթը նիյէ-

թիլլէ ճայիզ կէօրմիւշ իսէ, պիւրագ եանըլմըշ
տըր : զիրա, « Էքի չըպաղ պիւր համամ-
ա եազըլըր » տարպը մէսէլինէ ըիպէթ իթ-
միշ տիւմէք տիր :

Էկէր իշիթտիկիմիզ սաշի իսէ, Զէյթին
տախի ալի իգալլէ նայիլ օլաճագ տըր : լա-
քին պիւրճէ զէյթինիլլէրին քեամիլէն օրա-
տան գալտըրըլարագ մահաուլար վէ թէրպի-
յէլի պիւր մահէլլէ նաղլ օլունտալար օնտան
իլի տիր :

Նէ՝ օլուղու Զարաանճագ իշի :

— Հալեա մագպաթաեա պէլէնիլմէքտէ
տիր : լաքին, մագպաթաեա էվլէլլէր իշիլմիշ
պապմըշ տըր : վէ զանն իտէրիզ քի, օնլար
իշին, եա տէրէպլլէրինին քեամիլէն օրա-
տան թարա իտիլմէսի, վէ եաթուտ թարա-
ֆը Սալթանաթը սէնիյնէտէն ֆուգարաեա
հիւսթէթ իտէճէք պաշգա պիւր մահէլլ կէօ-
թէրիլմէսինտէն պաշգա պիւր սէլամէթ թարի-
գի օլաճագաճագ տըր :

Նէ՝ օլուղու տուր կաթուղիկուսուլ մէ-
սէլէսի : կիտիպ կէլէն պապագամաուլար նէ՝
խապէր կէլթիւրմիշ տիր : օրատա նէ՝ եօլ-
տա գապուլ օլունմուշլար տըր : միլլէթ վէ
հիւքիւլէթ թարաթլարտան իշիթիւմաթը ֆա-
լիգաեա մագհար պուրուլմուշլար մը տըր :

— Պիւր պու սիւալլէրին ճէվապընը ճիւմա
իթթէսի չըգարըլան Մասիստէ պէլէմէքտէ
իտիք : չիւնքի մէքըր զագէթտան սաշի-
պի վէ միւլլիլիլի, Տեղեկագիր գօմիսիտու-
նուն աղասընտան պիւրիսի իտի, չիւնքի
պապագամաուլարըն առնուագ պիւրլէրի պի-
ղէ կէլիպ մալիւմաթ վիւրմէյէ թէնէգըլ իթ-
մէտիկինտէն, վարօրտան չըգտըլը կիպի
քէնտի օտասընա թէյրիթ իթմիշ վէ մալիւ-
մաթ վէրմիշ իտի : վէ չիւնքի կաթուղիկուս-
ուլ մէսէլէսի իւղէրինէ պաշգալարտան զի-
եաաթէ քէնտիսի գալէմ օյնաթմըշ, վէ օլ ճի-
նէթլէ իթթիլար իթմիշ, վէ զանն իտէրիզ
քի պաղը խարիճտէն պահա տախի տէրճ ի-
տէրէք էրէյիճէ իրալար գագանմըշ իտի :
հալ պու քի պիլիմ պու իւմիտիմիզ պօշա
չըգտը, չիւնքի ճիւմա իթթէսի Մասիստէ
օլ խուսուստա հիւ պիւր շէյ կէօրիւմէմէտի :
սէպէ՝պ : չիւնքի էվտէքի բագարըզ չարը-
եա ուլմատը, տօղրուեա եաղալար, էօթէտէ
Մանգուճ վար տըր կիւլմէսինէ սէպէպիլ-
եէթ վէրիլէճէք տիր, եանըլը եաղալար, զրի-
թիգա թօգմաղը վար թէրէլլէրինէ ինէճէք
տիր, վէլանըլ պուրարըն էն էվլէն եօլու սիւ-
քիւլի իթթիլազ տըր : Պապագամաուլար էֆէն-
տիլէր առնէթա պիւրէր ուխտաուր կիպի կիտիպ
կէլտիլէր, իլթիֆաթը ֆայիգա պաշգա տէ-
ֆալարա գալմըշ տըր : Թէշէքըր իթմէլի-
յիզ պու հալ իշին, զիրա պիւր պիւլիւք տէրա
օլաճագ տըր :

Պապագամաուլար պուրանըն թալիմաթը
մուճիպինէ, Գէորդ սրբազան իշին եէնի-
տէն պիւր գուրա տահա վէրտիքտէն սօնրա,
իւթէրաթօր հագրէթլէրինէ կիտէճէք օլան
իքի իսիմ իշին գուրա վիւրմէքսիլին կէրի
տէօնիւպ կէլմըշլէր տիր : հալ պու քի Բու-
սիա պապագամաուլարը, « Պիլիմ տէվլէ-
թիմիլին գանուսուէնա պիլիմ իթաաթմըզ
վար տըր » տէեէրէք քէնտի իշիթինէ պագ-
մըշլար տըր : իմտի, Էկէր իմէրաթօր հագ-
րէթլէրի, չիմտիքի բօլիգաեա ըիպէթլէ Գէ-

